

nema, kui rataid teistside teeksid. Raha-ahnuš on mõnda hääd maa-ilmas ära keelnud, ütlen siin teist ja kümme-korda. Pisukest ue töö õpimise waewa ei paneks kül ke-dagi raskest, kui ta teaks, et ued ümmargused ratad en-dist kasu saaksid tooma. Ja wiimaks: mida rumalamaks kuskil rahwas jääb, seda paremat lüpsilehma leidwad need, kes igapääw seft rumalusest piima ja koort endale oskawad lüpssta. Tuisula pimedad lüpsilehmad olid Tõlpla küla ammetmehi kõigeparemašt' nuumanud!

Wõderal maal käinud mees tunnistas awalikult oma lugu, kuida ta ise tül aega wana kütke kammitsas käinud ja teiste kombel mitu aastat nurgelište ratastega sõitnud, enne kui teiste targemate juhutamise läbi paremale teele jõudis. Ühe Põhjala mehe käest oli ta rata-puu paenu-tamist õpinud, kus rahwas juba ammust aeast ümmar-gusi rataid walmistas ja pruukis.

Kuida ue wanfri ehitaja etearwanud, nõnda sündis lugu, ehk kül kõik palju kenamal ja ülemal kombel, kui tema lühike aru jõudnud mõelda. Tuisula targad ja meistrid hakasid nüüd hullul kombel mõllama, üks pil-kas, teine laitis, kolmas sõimas, aga kõik laulsid ühest suust tänu ausa jaama-isandele, kes nende maakonda niisuguse wiletsuse eest hoidnud. „Zah, meie tunneme, sina oled meie sõber!“ lauldi igalt poolt neljaealega jaama-isandale wasta, „sina oled ümmarguse rataste wasta seisnud ja meid nende eest hoidnud; seft märka-me sinu põhjatu armastust meie waeste Tuisulaste wasta. Sinu kõrge eeskuju järel tahame ennast täna-seft pääwast Tuisulandi rahwaks ristida“ ja nõnda edasi. Kui kedagi mõistlikuma nende hullamise jampsi

ei läinud sõitlema, puges wiimaks mõni kon mudast mätale ja hakas krooksuma, et kõik laululinnud metsast ärapeletas. „Krooks, krooks! ärge rifuge meie nurgeliši rataid! Krooks, krooks! ärge kahandage meie püksi-reisi! Krooks, krooks! ärge kistuge meie adrade küllest tuulesahka maha, ega siduge sahad teistside! Krooks, krooks! ärge rituge meie kaheraudseid tera-riišt!“ Nõnda krooksusid konnad hommikust õhtuni. Mõistlikumad, ehk neid kül wäga pisut oli, pidasid oma kõrwad finni, seft et alaline krooksumine neile pääwalu tegi.

Postiwanker ei olnud tül aega palju muud weda-nud, kui ümmarguse rataste laitjaid, kunni neid nii pak-sult senna jõudis, et enam wõimalik ei olnud, seda karja kaasarwõtta. Siiski oli weel wiimaks üks pika loriga sõgesilm wanfri kannul aset leidnud, kus ta mõne tofina õlekubusi pekks, kust arwast üks fidur iwake wäljaka-r-gas. Aga idä ei leitud ial nende iwade seest. Et rumala-mad kobe tema tarkuse ete, kui Ibraeli rahwas kuldwa-fila kuu ete, mahalangeks, sellepärast lissas ta mõned sõnad Walgela, Ruštela ja Põhjala rahwa keelest oma lori sekka, kül teades, et seda rumalus kõige targemaks peab, kellest ta ühtegi ei mõista. — Nõnda ütles ta: „Meie wanfrite ratad peaksid kül loodudkombel natuke ümmargusemad olema, kui neid seie saadik tehti; aga ei mite nõnda ümmarguseks tehtud, kuida ue wanfri ehi-taja on näitnud. Meie ratastel ei sünni mite kolm põi-da, waid tuleb wiis pōida teha, ehk kül need wiis pōida kellegi muu silma ei paista, kui sündinud Tuisulasele. Pikemalt: pane naisterahwa seelikule kümme ehk wiis-kümmend tüki siise, siiski ei saa seft muud, kui üks seelik.